

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

към отчета за касово изпълнение на бюджета, на сметките за средства от ЕС и на сметките за чужди средства на Комисията за защита на личните данни към
31.12.2022 г.

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) е независим държавен орган, юридическо лице на бюджетна издръжка, чиито председател е първостепенен разпоредител с бюджет. Създадена е през 2002 г. в изпълнение на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД). Основната дейност на Комисията е осъществяване на ефективна защита на правата на физическите лица по отношение на обработката на техните лични данни.

Със Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2022 г. е утвърден бюджета за дейността на КЗЛД, във функционална област „Защита на личните данни на физическите лица“ в размер на **3 732 700 лева**. През отчетният период по него е извършена корекция на основание чл. 112, ал. 4 от ЗПФ - вътрешни компенсирани промени в намаление на капиталовите разходи и увеличение на разходите за издръжка със сумата в размер на 71 000 лв. Извършени са и вътрешни компенсирани промени между параграфите в рамките на показател „Персонал“.

В отчета за касово изпълнение на бюджета към 31.12.2022 г., по §§ 28-02 “Глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети” са отчетени приходи в размер на 324 761 лв. (46,39% от годишния план), които представляват административни глоби и имуществени санкции, наложени с наказателни постановления и решения, издадени от КЗЛД като държавен орган по силата на ЗЗЛД и получени суми за съдебни разноси. От общо отчетените приходи сумата в размер на 297 490 лв. е постъпила касово по бюджетната банкова сметка на КЗЛД, а сумата от 27 271 лв., представляваща просрочени публични държавни вземания е принудително събрана от органите на НАП и въз основа на предоставената от тях информация е отразена в увеличение на §§ 28-02 “Глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети” и в намаление на §§ 36-18 “Коректив за внесени в ЦБ от НАП приходи на министерства и ведомства (-)”, съгласно съвместни указания ДДС № 12/10.12.2009 г. на МФ и БНБ, както и с указания ДДС № 13/29.12.2010 г. на МФ.

Традиционно факторите, които оказват влияние върху размера на събраните приходи, са възможностите за съдебно обжалване на индивидуалните административни актове на КЗЛД, с които се налагат административни наказания, редуцирането на размера на наложените санкции в резултат на съдебно обжалване, предоставената възможност за доброволно изпълнение и ефективното събиране на просрочени вземания от НАП.

За отчетния период се наблюдава намален процент на приходите спрямо планираните в бюджета, което се отдава на обстоятелството, че поради растящата инфлация и значителното завишаване на разходите за издръжка на домакинствата и други икономически причини, длъжниците са в невъзможност да заделят средства за погасяване на задълженията, както и че реализират възможността си за оспорване на актовете на КЗЛД/Председателя по съдебен ред с цел отлагане на плащанията за глоби и санкции. Към края на годината висящи пред съда са 17 броя обжалвани актове, издадени по постъпили в

КЗЛД сигнали, а от началото на годината в административните съдилища са образувани 124 дела по оспорвания на решения на КЗЛД (по постъпили жалби), като в това число не са включени делата на касационна (втора) съдебна инстанция. Към края на отчетния период само по пет от съдебните производства по обжалване на актове на КЗЛД са наложени санкции в размер на 7 231 000 лева. В допълнение се отчита и изключително ниска събираемост от страна на НАП на просрочените публични държавни вземания, които са й предоставени от КЗЛД за събиране, вкл. и от предходните години. От общо изпратените за събиране вземания към 31.12.2022 г. в размер на 730 689 лв. са събрани 27 271 лв.

По §§ 24-05 „Приходи от наеми на имущество“ са отчетени получени наеми през отчетния период в размер на 10 395 лв., съгласно договор за отдаване под наем на част от имот – публична държавна собственост, който е прекратен считано от 01.10.2022 г. по желание на наемателя.

По §§ 37-02 „Внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия (-)“ е отразен платен данък в размер на 459 лв., начислен през 2021 г., а по §§ 36-01 „Реализирани курсови разлики от валутни операции (нето) (+/-)“ е отчетена курсова разлика – недопустим разход от възстановен трансфер по приключил проект по Програма „Еразъм+“ в размер на 49 лв. и курсова разлика от покупко-продажба на валута в размер на 8 лв.

Получената субсидия към 31.12.2022 г. от ЦБ в размер на 2 739 750 лв., предоставяна със ЗДБРБ за 2022 г., както и разпределените суми за поети осигурителни вноски и данъци в размер на 742 914 лв. са отчетени по §§ 31-10 “Трансфери от/за ЦБ (+/-)”.

Общо отчетените касови разходи по бюджета на КЗЛД към 31.12.2022 г. в дейност 111 “Контролни органи” са в размер на 3 621 225 лв., които представляват 97,01 % от утвърдения годишен бюджет за дейността. Извършените разходи за персонал са в размер на 2 612 083 лв. или 97,15 % от годишните разчети. Отчетени са разходи за издръжка и държавни данъци и такси в размер на 653 440 лв. или 95,41% от уточнения план по § 10-00 “Издръжка” и § 19-00 “Платени данъци, такси и административни санкции”. Отчетените капиталови разходи, подпомагащи административната дейност са в размер на 355 702 лв. или 99,08% от уточнения план по бюджета. Основен фактор оказал влияние върху размера на извършените разходи през първото тримесечие е ограничението за извършването на разходи и предоставянето на трансфери в размер не по-голям от размера им за същия период на предходната година, съгласно чл. 87 от Закона за публичните финанси. През останалия период от годината разходите са извършвани в съответствие с утвърденото месечно разпределение на бюджета. Реализираната икономия на разходите за персонал е от неизплатени средства за обезщетения за председателя и членовете на КЗЛД, предвидени за еднократно плащане през годината, но без възникнало основание за това. Част от реализираната икономия на разходите за издръжка е съобразно разпоредбите на чл. 106 и чл. 110 от ЗДБРБ за 2022 г., в изпълнение на които са резервирани средства.

През отчетния период са начислени всички възникнали ангажименти и нови задължения за разходи. Максималният размер на поетите ангажименти и на новите задължения за разходи по уточнен план не е променян спрямо утвърдените със ЗДБРБ за 2022 г. Отразени са и всички възникнали и реализирани ангажименти, както и корекции (в намаление или увеличение) в приблизителните стойности на първоначално начислени ангажименти по договори, поради промяна на обема или изтичане на срока им.

- От края на 2020 г. до края на месец юни 2022 г. в КЗЛД като **координатор** се изпълнява Проект с договор № 101005747-SMEDATA II „Осигуряване на най-висока степен на защита на неприкосновеността на личния живот и личните данни“ на Европейската комисия. През последното тримесечие на 2022 г. е получен трансфер за окончателно плащане по проекта общо в размер на 48 906 лв., отразен по §§ 46-10 „Текущи помощи и дарения от ЕС“ в отчет (СЕС-3-ДЕС). Извършените разходи са отчетени по съответните разходни

параграфи в отчета за други средства от ЕС (СЕС-3-ДЕС), а предоставените трансфери на партньорите са отразени, както следва: по §§ 49-01 „Текущи трансфери за чужбина“ за една институция в чужбина в размер на 33 014 лв., по §§ 43-09 „Други субсидии и плащания“ за две нефинансови предприятия в страната в размер на 64 088 лв. и по § 45-00 „Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел“ за две организации с нестопанска цел в страната в размер на 47 763 лв. Извършените плащания директно от бюджетната сметка в размер на 16 703 лв. за разходи по проекта са отразени по §§ 62-02 „Предоставени трансфери (-)“ в отчет (Б-3) и по §§ 62-01 „Получени трансфери (+)“ в отчет (СЕС-3-ДЕС).

- От месец ноември 2019 г. до края на 2021 г. в КЗЛД като **координатор** е изпълнява проект 2019-1-BG01-КА204-062588 „Increasing AI Transparency Through Digital Alternative Learning of Privacy Training“ по Програма „Еразъм+“, Ключова дейност 2: Стратегически партньорства“. След одобряване на окончателния отчет от страна на ЦРЧР към МОН, от една организация с нестопанска цел е възстановен на КЗЛД трансфер в размер на 648 лв., отчетен в намаление на § 45-00 „Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел“, а неизразходваната сума от полученото финансиране за КЗЛД в размер на 23 260 лв. е възстановена на ЦРЧР и отчетена в намаление на §§ 63-01 „Получени трансфери (-)“. През отчетния период по проекта е извършено окончателно разплащане към партньорите за две организации в чужбина общо в размер на 9 667 лв., отчетени по §§ 49-01 „Текущи трансфери за чужбина“.

В началото на 2022 г. наличните средства по набирателната сметка на КЗЛД са общо в размер на 2 879 лв., от които депозит по договор за наем на помещение в размер на 1 255 лв. и гаранции за изпълнение на 3 договора за обществена поръчки общо в размер на 1 624 лв. През отчетния период в отчета за касово изпълнение на операциите и наличностите по сметка за чужди средства (Б-3 с код 33) е отразена сумата на върнати гаранции за изпълнение на два договора в размер на 1 241 лв., получена гаранция за изпълнение на договор за доставка на 2 броя автомобили в размер на 1 408 лв. и върнат депозит по прекратен договор за наем в размер на 1 255 лв. Общо наличните чужди средства към 31.12.2022 г. са в размер на 1 791 лв.

С извършените разходи през отчетния период е обезпечена дейността на КЗЛД и нейната администрация, като основният резултат в началото на отчетния период е изготвен и внесен в Парламента годишен отчет за дейността на КЗЛД през 2021 г., който е публикуван и на интернет страницата на Комисията.

През отчетния период Комисията е осъществявала обичайната си по вид и обем за този период на годината дейност и функции по закон, като през първото тримесечие не са осъществявани единствено дейности, свързани с пътуване извън страната поради спазването на ограничения при провеждането на международни мероприятия. През останалата част от отчетния период са осъществени 17 командировки в чужбина за участие на представители от КЗЛД в срещи и заседания на ЕС по въпроси, свързани със защитата на личните данни.

Основен външен фактор, който оказва влияние върху постигнатите резултати през отчетния период, е развитието на информационните и комуникационни технологии и „възможностите“ за неправилен достъп до лични данни, което генерира увеличение на дейностите и функциите, върху които КЗЛД трябва да осъществява надзор. Повишената от 2018 г. насам обществена информираност по въпросите, свързани със защитата на личните данни, в т.ч. по-високата чувствителност на физическите лица има за последица значително увеличаване на броя жалби, сигнали и запитвания на граждани и администратори на

лични данни. Това води до свръх натовареност на институцията и до увеличаване на броя съдебни дела във връзка с обжалване на актове на КЗЛД.

Външен фактор, оказал влияние върху постигане на резултатите и размера на извършените разходи е отдалеченото провеждане на заседанията на Европейския комитет по защита на данните във формат експертни подгрупи и пленарни заседания, поради ограничения в пътуванията в чужбина във връзка с пандемичната обстановка в началото на отчетния период и все още не урегулираните пътувания в края на периода. Друг външен фактор, оказал влияние върху постигане на резултати е засилената активност по време на Френското и Чешкото председателство на Съвета на ЕС по редица законодателни предложения от компетентността на КЗЛД.

Негативно влияние върху резултатите от работата на КЗЛД оказват редица фактори, като напр. пасивно поведение на страните в административните производства по жалби пред КЗЛД, усложнена и тровава процедура по АПК по отношение редовното връчване на книжа на страните в административните производства, отказ от съдействие на КЗЛД при събиране на доказателства, вкл. отказ от страна на гражданите за извършване на проверка на място поради страх от пандемичната обстановка, необходимост от съдействие на други органи за служебно събиране на доказателства.

Постоянен негативен вътрешен фактор, оказал влияние върху постигнатите резултати, освен сериозната натовареност на експертите, е продължаващият недостиг на кадри с опит и знания в областта на защитата на личните данни. Поради липсата и текучество на достатъчно експерти, подготвени в областта на защитата на личните данни, все още продължава работата по изготвяне на подзаконовата нормативна уредба в тази област – задължение, произтичащо от измененията и допълненията в ЗЗЛД през 2019 г. След проведени множество конкурси и процедури по мобилност към края на отчетния период са запълнени по-голямата част от свободните позиции със съответните експерти. За въвеждането им в спецификата на работата е необходим период на обучение. Същевременно тенденцията при постъпващите сигнали, искания и жалби бележи трайно увеличение на обема и сложността инспирирано и от сложни междуличностни отношения. Това пряко се отразява на натовареността на експертите и забавяне при обработване на преписки. От друга страна повишаването на обема на работа води до увеличаване броя на съдебните дела и ангажираността на служителите по повод процесуалното представителство на Комисията за защита на личните данни.

Въпреки предприетите действия за привличане и задържане на експерти, се наблюдава тенденция за напускане от администрацията. Поради факта, че възнагражденията на служителите останаха неактуализирани през 2022 г. (на нивото на 2021 г.), на база повишения обем работа и отговорности, вероятността посочената тенденция да се засили в близко бъдеще е голяма. Поради ниските възнаграждения напускат вече изградени експерти – юристи, което обстоятелство води до значителни проблеми в работния процес и в спазване на сроковете за обработване на преписки.

ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ: /П/
Юлия Манова

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /П/
Венцислав Караджов